

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY
2013. február 16.**XII. OSZTÁLY****A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra****I. 45 pont**

Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd abból kiindulva értekezz arról, hogyan sikerült egyéni olvasatot kialakítanod a magyar klasszikus modernség egy elbeszélésével történt találkozásod során!

Az erdő az elbeszélő szöveg metaforája, az elágazó ösvények kertje. Az erdőben, még ha nincsenek is kitaposott ösvények, mindenki járhatja a maga útját, eldöntheti, hogy egy-egy fa után balra megy-e vagy jobbra, minden egyes fánál választhat.

Egy erdőn kétféleképpen lehet keresztülmenni. Az egyik módja az, ha egy vagy több úton próbálkozunk, a másik az, ha sétára indulunk, hogy felfedezzük, milyen az erdő, és kiderítsük, miért van az, hogy egyes ösvények járhatóak, mások meg nem. Hasonlóképpen elbeszélő szövegen is kétféleképpen lehet keresztülmenni. Minden ilyen szöveg mindenekelőtt az első szintű mintaolvasónak szól, aki meg akarja tudni, mi lesz a történet vége. De minden szöveg szól egy második szintű mintaolvasónak is, aki nem egészen tudja, milyenfajta olvasónak kívánja őt az adott történet, és szeretné kideríteni, milyen vezetőnek bizonyul a mintaszerző az olvasó számára. Hogy megtudjuk, mi lesz a történet vége, rendszerint elég egyszer elolvasni. A mintaszerző megismeréséhez azonban sokszor el kell olvasni a szöveget, bizonyos történeteket számtalanszor. Az empirikus olvasók csak akkor válnak minősített mintaolvasókká, ha felfedezték a mintaszerzőt és megértették (vagy legalább kezdik megérteni), mit akar tőlük.

A fikciós világokban tett minden sétának ugyanaz a funkciója, mint a gyermekjátékoknak. A gyerekek azért babáznak, játszanak falovakkal vagy eregetnek sárkányt, hogy megismerkedjenek a világegyetem fizikai törvényeivel és azokkal a cselekvésekkel, amelyeket egyszer majd a valóságban is végezni fognak. Ugyanígy, fikciót olvasni annyit tesz, hogy játszunk egy játékot, s ezáltal értelmet adunk annak a rengeteg dolognak, ami a létező világban történt, történik vagy történni fog. Ha elbeszélő prózát olvasunk, elkerüljük mindazt a szorongást, ami ránk tör, ha valami igazat akarunk mondani a világról. Ez az elbeszélő próza vigasztaló funkciója: ez az, amiért az emberek történeteket mesélnek és meséltek mindig is, mióta világ a világ. És ez volt mindig a mítosz legfőbb funkciója: alakot, formát találni az emberi létezés zűrzavarában.

(Umberto Eco: Hat séta a fikció erdejében)

II. 45 pont

József Attila kétsorosa alapján fogalmazd meg (általad választott szövegtípusban, műfajban, hangvételben) saját hitvallásodat!

Mért legyek én tisztességes? Kiterítenek úgyis!

Mért ne legyek tisztességes! Kiterítenek úgyis.

(Két hexameter)

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont